A

BUDAPEST-FASORI REFORMÁTUS KOLLÉGIUM

JULIANNA ÁLTALÁNOS ISKOLÁJÁNAK

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Elfogadás időpontja: 2020. június 18.

Bevezetés időpontja: 2020. szeptember 1.

Somogyi Péter Devich Márton
A fenntartó képviselői

Filep Zoltán
intézményvezető

Tartalomjegyzék

ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM 2
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 4
1.1. Pedagógiai alapelveink 4
1.2. Célok, feladatok: 6
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz - és eljárásrendszere: 8
1.4. Fejlesztendő tanulói kompetenciák 9
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 11
2.1 Lelki élet az iskolában 12
3. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 14
4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 17
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai 19
5.1 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre 20
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 22
6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 22
6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő pedagógia 23
6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 23
6.4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása 24
6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 26
7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje 27
8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 28
8.1 A szülő és az iskola együttműködésének formái 28
8.2 Iskolánk külső kapcsolatai 30
9. Tanévenkénti jeles napok, ünnepek 30
10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 32
10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 34
10.1. A felvételi eljárás különös szabályai 34
11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 35
HELYI TANTERV 36
1. A választott kerettanterv megnevezése 36
2. Iskolai óraterv 36
2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 39
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 39
4. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja 39
5. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai 40
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai 44
6. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei 45
6.1 Az iskolai jutalmazás formái 48
7. A csoportbontások szervezésének elvei 49
8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 49
9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 49
10. Gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 52
11. SNI NEVELÉSI PROGRAM 53
10.1. SNI Nevelési program kiegészítése 55
Záró rendelkezések 56
A pedagógiai program érvényességi ideje 56
A pedagógiai program módosítása 56
A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 56
A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása 56

ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
És az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
És nagyobb jövedelme, mint a színaranynak.”
(Péld 3, 13-14)

Bevezetés

A református nevelési alapelvekkel összhangban legfőbb nevelési célkitűzésünk, hogy iskolánk tanulóit művelt, jellemes emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé, a magyar haza és nemzet, hűséges, áldozatkész, alkotó polgáraivá neveljük, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni és továbbadni.

Református tanulóinkat egyházunk hitvalló tagjaivá, a nem református tanulókat - vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett - saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére neveljük.

Valljuk, hogy a gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. Iskolánk a keresztyén nevelés megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne, ahol a pedagógus a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el, a krisztuskövetés személyes példáját állítja tanítványai elé, a Biblia alapján Isten tiszteletére és felebaráti szeretetre nevel. Az iskolában folyó nevelő és oktató munkát így a türelem, szeretet, odafigyelés és következetesség jellemzi.

Feladatunk, hogy imádsággal, igényes és korszerű nevelő-oktató munkával, a családokkal és gyülekezetükkel kiépített kapcsolatok felhasználásával a lehető legtöbbet tegyük meg azért, hogy tanítványaink Istentől kapott képességeiket a lehető legteljesebben kibontakoztassák.

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Pedagógiai alapelveink

A Julianna Református Általános Iskola nyolc évfolyamos általános iskola. Szellemiségét, nevelőmunkáját meghatározza református jellege. Olyan generációk nevelése a célunk, akik hazánk törvénytisztelő, szilárd erkölcsi alapokon álló állampolgáraivá válnak. Egyházuknak pedig vallásukat gyakorló, hitüket megélő, gyülekezetépítő tagjai lesznek.

A Julianna Református Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

Tudjuk, hogy a hit ajándék és nem érdem. Nem lehet kiérdemelni jó magaviselettel, származással, híres ősökkel. Hitre nevelni sem igazán lehet. A mi felelősségünk a helyes mintaadás, az útmutatás.

1. Tudjuk, hogy minden tanuló önálló személyiség, s így mindegyikükhöz külön út vezet.

2. Feladatunk, hogy segítsük diákjainkat Istentől kapott tehetségük felismerésében, s ráébresszük őket az ezzel járó felelősségre.

3. Jézus Krisztus missziói parancsa: „...tegyetek tanítványokká minden népeket...” (Máté 28,19) nem csupán az egyháznak szól, hanem a családnak és az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezeteket abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelésekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, „hogy ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

4. A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni tanítványaikat. Iskolánk a református diákokból olyan keresztyéneket szeretne nevelni, akik életének zsinórmértéke a Szentírás; elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi Kátét és a II. Helvét Hitvallást, tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

5. Hiszünk a példamutatás erejében, ezért a tanulókkal szembeni elvárások soha nem kerülhetnek ellentmondásba a nevelőtestület cselekedeteivel, tevékenységével, megnyilvánulásaival. A pedagógus személyes példájával, útmutatásaival, elvárásaival azon munkálkodik, hogy az iskola tanulói egy azonos mértéken nyugvó, de egyéniségükben és képességeikben eltérő, egymást megbecsülő és szerető közösségé formálódjanak.

6. Olyan barátságos szellemű iskolát tartunk kívánatosnak, ahol a gyermek és pedagógus csak a pedagógiai folyamatban elfoglalt szerepében különbözik egymástól, ahol kölcsönös a tisztelet, ahol az együttműködők emberi méltósága nem sérülhet.

7. Olyan légkörben kívánunk dolgozni, ahol minden munkatárs és tanuló bátran kifejtheti véleményét, választ kaphat kérdéseire, segítséget igényelhet és kaphat. A gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.

8. A tanuló lelkesítését, az elismerést, a dicséretet tekintjük elsődleges nevelési eszköznek. A fegyelmezést és büntetést is a pedagógiai folyamat részének tartjuk, de ez nem jelentheti a tanuló megbélyegzését, kirekesztését.

9. A református iskola nevelési színtere nem szorítkozik a tanítási órára. A tanórákon túli foglalkozásokat szükséges és teljes értékű tanulói tevékenységnek tekintjük. Az iskola nevelői a tanulók egész napi viselkedését figyelemmel kísérik, segítik a közösségeket az egységes értékrend kialakulásában.

10. Oktatási feladatainkat életkori sajátosságokhoz és egyéni adottságokhoz illesztett korszerű ismeretanyag közlésével, magyar és református kultúrkincsünk értékeinek tanításával valósítjuk meg. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit. Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalom, a tudás és a munka megbecsült legyen.

11. Rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal. Igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők. Ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat más református iskolákkal.

12. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- erkölcsös,
- humánus,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (tanulásban, munkában, játékban)
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható készségekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  – nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  – természet, a környezet értékeit,
  – más népek értékeit, hagyományait,
  – az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- Igyekszik Isten útmutatását megismerni és cselekedeteit, szavait, életét ahhoz igazítani.
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, gyülekezet, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,

- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tudjuk, hogy e tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

1.2. Célok, feladatok:

A Julianna Református Általános Iskolában dolgozó pedagógusok az evangélium tanításában kifejezett értékek elvekké való átalakítására törekszenek.

Ezek az értékek:

– az ember Istentől kapott rendeltetésének tudata,
– az egyén fizikai és értelmi képességeinek fejlesztése annak érdekében, hogy rendeltetését betöltse,
– az ember közösségi életét szabályozó erkölcsi értékek megvalósítására való képesség,
– Isten- és emberszeretet, az emberi élet védelme, igazság és igazságosság,
– az emberi hivatás elkötelezett vállalása a családban, az egyházban és a hazában,
– az evangéliumi normák által szabályozott emberi szabadság védelme és megtartása,
– az emberek és népek közötti kapcsolatban a szolidaritás és a béke szolgálata,
– a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek: a szeretet, a tisztelet, a szolidaritás, a megbocsátás, a tolerancia, a békesség, a tekintély tisztelete, empátia képessége,
– az élet tisztelete és védelme; a természeti környezet megóvása; az állatok és növények védelme, szeretete; fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt,
– környezeti és egészségtudatosság erősödésének képessége, az egészség megőrzésének fontossága; a testmozgás iránti igény; az önellátás képességeinek kialakítása, egészségvédelem, az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, balesetek megelőzése,
– fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra; hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség,
– a család tisztelete, a szülők, testvérek, nagyszülők megbecsülése, szeretete,
– a felnőttek, pedagógusok, elöljárók tisztelete, megbecsülése,
– a szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása; a nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése; egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározott tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e

tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

A Julianna Református Általános Iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy
– megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival,
– a hiteles krisztuskövetés vonzó, személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja,
– hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít,
– növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét,
– növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára,
– a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre,
– a reál és humán tudás átadásával kifejlesztik bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét,
– gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat, megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út,
– rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A Julianna Református Általános Iskola a nem református vallású diákokat öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk, felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjai a **negyedik évfolyam** végén:

– önellátásra képesek a napi szükségletek kielégítésében (tisztálkodás, öltözködés, iskolai felszerelés stb.),
igényesek önmaguk és környezetük higiéniájával és rendezettségével kapcsolatban,
– iskolai feladataikat önállóan megoldják,
– kialakítottak a koruknak megfelelő tanulási technikákat,
– képesek az idejüket célszerűen beosztani,
- ismerik és alkalmazzák a koruknak megfelelő viselkedési formákat felnőttekkel és kortársaikkal szemben,
– az alapkészségeket megfelelő szinten elsajátították,
– saját képességeiknek megfelelően teljesítik a tanulmányi követelményeket.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben meghatározott tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, a személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

A pedagógiai feladatok között prioritásokat jelölünk meg, amelyeket a napi gyakorlat során érvényesítünk:

– a korszerű alapműveltség elsajátítása,
– kompetencia alapú oktatási program, használható tudás,
– az esélyegyenlőség biztosítása, integrációs nevelés-oktatás,
– tehetséggondozás, tehetségfejlesztés, személyiségfejlesztés,
– eredményes felkészítés a következő iskolafokra,
– a tanulási készségek kialakítása,
– az idegennyelv-tanulás jó megalapozása.

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz - és eljárásrendszere:

A nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljától, vagyis a nevelési módszereinket hozzá kell igazítani a fentiekben ismertetett célokhoz. A nevelés eszközei, eljárásai, a nevelés módszerei, egymással összefüggő fogalmak. Mivel nincs teljesen egyforma két szituáció, két egyforma gyerek, két egyforma pedagógus, a nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé.

Mivel a nevelés céljai között szerepeltek általános és konkrét fejlesztési szakaszokra lebontott célok is, így a nevelési módszerek közül azokat kell kiválasztani

- amelyek a nevelési célokon és feladatokon túl igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez,
- igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai képzettségükhöz, felkészültségükhöz,
- igazodnak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

Az eddigiekből következik, hogy szinte minden nevelési szituációt más-más módszer, illetve módszerkombináció alkalmazásával oldhatunk meg.

Mindezt szem előtt tartva választhatunk az alábbi <u>módszerek</u> közül:

- **A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:** motiváció, meggyőzés, minta példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló
- **A tevékenység megszervezésének módszerei:** követelés**,** megbízás**,** ellenőrzés**,** értékelés**,** játékos módszerek**,** gyakorlás
- **A magatartásra ható módszerek:**
  - ösztönző módszerek**:** ígéret**,** helyeslés**,** biztatás**,** elismerés**,** dicséret**,** osztályozás**,** jutalmazás
  - fegyelmező módszerek: felszólítás, követelés, parancs, büntetés, felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, tilalom, figyelemátterelés

Eszközök:

- **Nyelvi (verbális) eszközök**: beszéd, beszélgetés: (a nevelés egyik nagyon fontos eszköze, amelyben mindkét fél aktívan részt vesz; tartalmát tekintve lehet: szabad beszélgetés vagy irányított beszélgetés, szervezettség alapján lehet: spontán vagy tervezett, formája alapján: egyéni vagy csoportos), interjú
- **Nem nyelvi (nonverbális) eszközök:** arckifejezés (mimika), szemmozgás, tekintet, testközelség, térközszabályozás, testhelyzet, testtartás, mozdulatok (gesztusok)

Szociális technikák: Ezeket a technikákat a tanulók a felnőttektől tanulják, kezdetben a családban, majd az iskolai közösségben. Ezért figyelembe kell venni, hogy a diákok milyen mintát kapnak otthon és az iskolában.

1.4. Fejlesztendő tanulói kompetenciák

A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

A tanulás kompetenciái

- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
- Digitális kompetenciák
- Matematikai gondolkodási kompetencia
- Személyes és társas kapcsolati komp.
- Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget.

Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülőkkel együtt tudjuk megvalósítani; ill. annak, hogy a gyerekre hatnak az iskolán kívüli minták és közösségek is.

A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

- **Az értelem művelése**
- **Segítő életmódra nevelés**
- **Egészséges és kulturált életmódra nevelés**

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

a) Az **értelem művelésével** célunk
- *a megismerési vágy,*
- *a felfedezési vágy,*
- *a játékszeretet és*
- *az alkotásvágy* fejlesztése.

Ezzel egyidejűleg fejlesztenünk kell a tanulási képességeket is:
- a *kognitív műveleteket,*
- *a megismerést,*
- *a gondolkodást,*
- *a kommunikációt,*
- *a tapasztalati és értelmező tanulást,*

Mindezt a következetes kompetencia alapú oktatáson keresztül.

b) A **segítő életmódra nevelés** a keresztyén értékrend megismerését, elfogadását, a szerinti viselkedés kialakítását, valamint a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését jelenti. Az igazon, a jón, a szépen nyugszik. Példát maga Jézus adott:

***"Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."*/Jn. 13, 15/**

Jézus példájának *megismerése és elfogadása* fokozatosan történik. Először a gyerekeknek el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabályok, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti, hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés, együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit.

A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak, élményeknek is (élő és történelmi személyek; a Szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök stb.)

Ahhoz, hogy *a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani*, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mert a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak.

Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kialakítása és fenntartása az osztályközösségben és az iskola más tanulói közösségeiben is.

Pozitív légkörnek kell uralkodnia a tantestületben, ahol a pedagógusok is biztonságban és jól érzik magukat, a mindennapi munkavégzésben egymást szakmailag és érzelmileg is támogatják.

A **segítő együttműködési képesség** fejlesztése érdekében iskolánk tanulói rendszeresen részt vesznek olyan tevékenységekben, amelyek a segítő együttműködés által valósulnak meg. A pedagógusoknak rendszeresen kell alkalmazniuk a segítő együttműködés különböző formáit (együtt cselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás stb.).

c) Egészséges és kulturált életmódra nevelés

A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek, közösségben élni és együttműködni tudó emberekké váljanak.

Iskolai gyakorlatunkban korosztályonként alkalmazunk vagy szakmai szolgáltatásként igénybe veszünk

- felvilágosító,
- érzékenyítő (fogyatékkal élők életének megismerése, elfogadása…),
- pályaorientációs,

programokat.

2.1 Lelki élet az iskolában

A Julianna Református Általános Iskolánkban nemcsak a gyermekek tanulmányi és testi fejlődése a cél, hanem lelki fejlődésük is. A többi keresztyén intézménnyel együtt valljuk, hogy akkor tud igazán egészségesen növekedni a gyermek, ha a lelkére is van gondunk.

Jézus Krisztus gyermekkoráról és növekedéséről is ezt írja a Biblia: „Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.” Lukács evangéliuma 2:52

A lelki élet célja

Bizonyságtételünk alapja Isten Szava, a Biblia. Célunk elsősorban az, hogy megismertessük a gyermekekkel Jézus Krisztust, akivel élő kapcsolatba lehet kerülni, aki megújítja, helyre teszi az életünket. Másodszor: személyes példa által, az igehirdetés, bibliai tanítás által keresztyén életvitelre, értékekre, lelkiségre, egymás iránti szeretetre tanítani őket, miközben minden nevelő is ezt tanulja folyamatosan. Harmadszor: az anyaszentegyházhoz, a templomhoz, a gyülekezetekhez való kapcsolat mélyítése. Ezért is tartjuk fontosnak, hogy a lelki alkalmak egy részét a Budapest-Fasori Református Egyházközség templomában éljük át. Szeretnénk, ha azok a gyermekek is, akiknek egyáltalán nincs gyülekezeti élményük, ismerkednének a templomi közösség ajándékaival, áldásaival.

Lelki élet a gyakorlatban

Az lelki életet az iskola alapítása óta a fenntartó Budapest-Fasori Református Egyházközség lelkészei szervezték és végzik az intézményben. 2009-től intézményi lelkész került megválasztásra, akit szintén az egyházközség delegál segítő szolgálatként a kollégium mellé. Az intézményi lelkész mint az egyházközség lelkipásztora az iskolai, óvodai szolgálatát elsődlegesen, de részmunkaidőben végzi. Az intézményi lelkész feladatköre három részből áll mind az iskolában, mind a kollégium részét képező óvodában: gyermekek közötti szolgálat, pedagógusok közötti szolgálat és szülők közötti szolgálat.

- Gyermekek közötti szolgálat

A tanévnyitó, tanévzáró istentiszteleteken az intézményi lelkész hirdeti az Igét, csakúgy, mint a tanévben két alkalommal kötelező családos istentiszteleteken. További szolgálatok: Karácsony előtt és Áldozócsütörtökön. Minden héten közös reggeli áhítattal kezdik a diákok és a pedagógusok a hetet a templomban. Ezekre az alkalmakra éves sorozatokat dolgoz ki az intézményi lelkész. Az igehirdetés témája kerül feldolgozásra egész héten át oly módon, hogy az igehirdető lelkész egész hétre rövid áhítatokat ír a pedagógusok részére. Ezen rövid gondolatok mentén tartanak áhítatot a pedagógusok minden reggel az osztálytermekben 7:50 és 8:00 óra között. Minden iskolai ünnepségünket áhítattal kezdjük.

Csendesnapokat szervez az intézményi lelkész a tanév elején és végén. Ekkor a délelőtt nagy részében építő lelki programokat szervez, többször meghívott előadókkal.

A gyermekeknek lehetőségük van személyes kérdéseiket feltenni, vagy lelki kérdésekről beszélgetni. Erre ad lehetőséget a „Meghallgatlak” doboz, melybe a gyerekek

bedobhatják nevüket, így kezdeményezve a kapcsolatot a lelkigondozóval. Következő héten megkeresi a gyermekeket vagy az intézményi lelkész, vagy az iskolai lelkigondozó, hittanoktató.

A lelki életben a gyermekek között aktív szolgálatot végeznek a pedagógusok, akik minden nap a gyermekekkel vannak. Keresztyén pedagógusként nem csak az a céljuk, hogy leadják az iskolai tananyagot, a gyermekek lelke is fontos számukra. Sokat tesznek ezért, mikor a reggeli áhítatot tartják hétköznap az osztályban, vagy észreveszik a gyermekek személyes szükségét a hétköznapokban. Személyes beszélgetésre az intézményi lelkészhez küldhetik a gyermekeket.

- Pedagógusok közötti szolgálat

  Minden tanév elején és végén tanári csendesnap van. Ennek lelki programja az intézményi lelkész feladata. Tanév közben a tanári értekezleteket áhítattal kezdjük. Igény szerint, a pedagógusok számára külön bibliaóra, imaóra és lelki beszélgetések szerveződnek. Arra biztatjuk a pedagógusokat, hogy tartozzanak egy gyülekezethez, mert ott tudnak a legjobban lelki forrást találni és töltekezni, illetve többen pedagógusi szolgálatukkal is erősítik a vasárnapi gyermekmunkát a gyülekezetben.

- Szülők közötti szolgálat

  Az iskolába való felvételnél minden szülővel találkoznak az egyházközség lelkészei egy fél órás ismerkedős, felvételi beszélgetés erejéig. Ekkor is motiváljuk a szülőket, hogy válasszanak egy gyülekezetet, ahol együtt erősödhet hitében is a család. Az ideérkező szülők lelki felzárkóztatását is feladatunknak tartjuk, hogy az iskolához tartozás alatt tisztábban lássák az Istenhez és gyülekezethez tartozás valódi értékét.

  A szülőket szülői értekezleteken és személyes beszélgetésekben igyekszik megszólítani az intézményi lelkész. Hívogatja őket az iskolában megrendezésre kerülő szülői előadásokra illetve egy minden évben megrendezésre kerülő nevelési sorozatra. Ezen a sorozaton elsősorban a keresztyén-nevelés a hangsúlyos. A családi Istentiszteleteken együtt vannak a szülők gyermekeikkel. Havonta van szülői imaközösség.

  Végül lehetőség van családi elakadások, nehézségek esetén családkonzultációt, családterápiát kérni az intézményi lelkésznél.

3. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Alapfogalmak

Mi az egészség?

- Testi, lelki, szociális jóllét állapota, nem a betegség hiánya
- Alkalmazkodóképesség a környezet változásaihoz
- Összhang a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségek között.
- Kiteljesedése az egyén társadalmi integrációjától is függ (család, iskola, más közösségek)

Egészségnevelés:

A tanulók egészségkulturáltsági szintjének emelésével egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismereteket aktív magatartássá formálja.

Egészségfejlesztés:

Magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, mentálhigiéné, az önsegítés feladatait, módszereit.

Az egészségnevelés célja:

Az egészség, mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, a helyes higiénés szokások kialakítása, valamint, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.
Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása.
Pedagógiai Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

Az egészségnevelés alapelvei:

- a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden dolgozója
- helyes cselekvésre serkentő
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását
- személyiség megerősítése
- csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoport)

Egészségnevelés, fejlesztés területei:

A./ Testi nevelés:

- személyi higiéné
- környezet higiéné
- környezetvédelem
- testnevelés- és sport – több mozgás
- egészséges táplálkozás
- balesetek megelőzése
- elsősegélynyújtás
- időben orvoshoz fordulni – szűrővizsgálatok
- megelőzésre nevelés
- biztonság igénye
- szexuális nevelés (szerelem, házasság, családtervezés)
- életkorral járó biológiai sajátosságok

B./ Mentálhigiénés nevelés:

a./ <u>Egészséges életvezetés</u>

- napi és heti életritmus
- alvás, tanulás, munka, játék
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak
- tudatos fogyasztói szokások
- pozitív értékrend kialakítása
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása – belső harmónia
- személyes kapcsolatok fontossága
- tudjon és merjen segítséget kérni

<u>b./ Stresszelhárítás</u>

- apróbb sikertelenség elviselése
- konfliktusok megoldása, problémamegoldás
- önismeret, én-tudat
- dönteni tudás

c./ <u>Deviancia megelőzése</u>

- szenvedélybetegségek megelőzése
- felvilágosítás a dohányzás, alkohol, drog veszélyeiről
- társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései
- felvilágosítás az online tér veszélyeiről

C./ Szociális higiénés nevelés:

a./ <u>Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása</u>

- barátságok kialakítása
- kommunikáció fejlesztése
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása
- szabályok kialakítása, elfogadása, betartása
- konfliktuskezelés
- etikus magatartás (Biblia, házirend)
- szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése
- társadalmi izoláció miatti hátrányok enyhítése

- társadalmi támaszok (család, barát, gyülekezet, egyesület, kisközösség…) fontossága, előnyei

Az egészségnevelés színterei

A. Tanítási órák

Minden pedagógus feladata, hogy szaktárgyában megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba a kerettanterveknek megfelelően.
Az iskolában dolgozó minden pedagógus és alkalmazott személyes példamutatása is hirdesse az egészségnevelés fontosságát.

B. Testnevelés óra

- A helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatásának alapjai: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, szabadidős sportok (korcsolya).
- A testnevelés órákon nagy hangsúlyt fektetünk a tartási rendellenességek megelőzésére, az izomzat, az állóképesség fejlesztésére.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének rendszeres mérése

C. Osztályfőnöki óra

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel (pl. a táplálkozási szokások).
Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását. Nagy hangsúlyt fektetünk az olyan káros szenvedélyek megelőzésére, mint a drog, alkohol és a dohányzás. Ezeket az osztályfőnöki órákat az iskolaorvos, illetve a védőnő szükség szerinti bevonásával, esetleg mentálhigiénés szakember, rendőrségi szakember felkérésével tartjuk meg. Érzékenyítő programokat biztosítunk (siket, kerekesszékes, látássérült stb. előadók meghívásával), valamint pályaorientációs tanácsadásra előadókat hívunk vagy külső helyszínekre is látogatunk.

D. Egészségnevelés tanórán kívül

a. ***Szakmai szervezetekkel való együttműködés***
   Védőnői ügyelet biztosítása; egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat stb.); egészségügyi felvilágosító előadások;
b. ***Részvétel megyei vagy országos akciókban, versenyeken és programokon***

Tanítványaink tanévenként részt vesznek sport, egészség témájú programokban, egészségneveléssel kapcsolatos versenyeken, pályázatokon.

E. Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Társadalmunkban sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés minősége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon.
A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása fontos feladatunk.

a. Az iskola megfelelően felszerelt ebédlővel és melegítő konyhával rendelkezik. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Az ételt szállító konyha javarészt gyermekétkeztetést lát el, ezért kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés (az alapanyagoknak és az adalékanyagoknak az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartó megválasztása).
b. Intézményünkben tudunk diétás ételt biztosítani azon rászoruló gyermekeknek akik orvosi igazolással rendelkeznek.

4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az ember társas lény, közösségre van szüksége. Az iskolára - hiszen a gyerek ideje nagy részét ott tölti - óriási szerep hárul. Feladatunk közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget kialakítani, amely közösségi erejét a keresztyén értékrend szerint pozitív célok eléréséért használja fel.

A személyiségfejlesztésnél és a közösségformálásnál is az alábbi igére támaszkodunk:

"„Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást." Jn. 13,35 (RÚF)

Aki ezt a folyamatot irányítja, az a pedagógus. Megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő maga is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a nevelőtestület is jó közösséggé váljon.

A közösségi feladatok színterei a következők:

Tanulóifjúság közösségei

- az iskola, tagozat, évfolyam közösségei;
- osztályközösségek;
- fakultatív csoportos órák tanulócsoportjai;
- diákönkormányzat.

Felnőtt közösségek

- nevelőtestület;
- szakmai munkaközösségek;
- egy osztályban tanító pedagógusok közössége;
- technikai dolgozók közössége;
- szülői munkaközösségek.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közösségben találja meg az igazi helyét. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett, azt szolgálatnak tekintse.
- Tudjon és merjen a konfliktusokról beszélni - a felnőttekkel is -, tapasztalja meg, hogy ezek természetesek, s hogy van rájuk megoldás. Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.

- Tanítsuk meg, hogy társát tisztelje, szeresse. Tanítsuk meg arra, hogy felismerje: szeretve van Isten által és az emberek által; segítsük, hogy a ráirányuló szeretetet el is tudja fogadni. Segítsük, hogy tudjon bízni a társaiban, az emberekben; hogy megtapasztalja, hogy igazi biztonságot az Istenbe vetett bizalom ad.
- Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.
- Igazodjék el az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Minél szűkebb egy közösség, annál nagyobb a felelősség, ugyanakkor maradjon nyitott a nagyobb közösségek irányában is (iskola, egyház).
- Fejlesszük a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, népi) feltárására, ápolására, késztessük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.
- Alakítsuk ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelv.

Új tanuló érkezése az osztályba

Ha új tanuló érkezik az osztályba, külön figyelmet kell fordítani a következőkre:

- az osztályközösség előzetes felkészítése a változásra,
- az érintett pedagógusok előzetes tájékoztatása, felkészítése,
- az új tanuló megfigyelése, megismerése, beilleszkedésének szeretetteljes támogatása, magatartásának gondos megfigyelése,
- az új tanuló személyiségének megismerése egyéni beszélgetések útján,
- az új tanuló tudásszintjének megállapítása, szükség szerinti felzárkóztatás biztosítása.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. ***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.***

- Határidőre tanmenetet készít, tanóráira és foglalkozásaira gondosan és széleskörűen felkészül.
- A pedagógiai program alapján tárgyilagos ismeretekkel növeli a tanulók tudását, sokoldalúan fejleszti egyéni képességeiket, objektíven és indoklással értékeli a tanulók teljesítményét.
- Tanórai munkáját a gyerekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi, gondot fordít az életkori sajátosságokhoz illeszkedő fejlesztő foglalkoztatásra, az idő optimális kihasználására.
- Szemléltető és kísérleti eszközöket készít. Az ismereteket a gyerekek tapasztalataira építve, az érdeklődés felkeltésével (motiválással), az életkoruknak megfelelő kifejezésmóddal, a képességek folyamatos fejlesztése mellett adja át.

- A lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez; egyéni segítségnyújtással biztosítja a továbbhaladást. Szükség esetén időben szakértői vizsgálatot kezdeményez.
- Rendszeresen ellenőrzi, és motiváló hatással értékeli a gyerekek tanulmányi teljesítményeit. Megtartja az írásbeli és szóbeli gyakorlási formák egyensúlyát, az írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, és a tanulókkal együtt értékeli.
- Ellátja az adminisztrációt: vezeti a digitális osztálynaplót, elkészíti a tanulókat minősítő érdemjegyeket, illetve szöveges értékelést tartalmazó tájékoztatóját, törzslapját, statisztikai adatokat szolgáltat.
- Színvonalasan, eredményesen végzi a tehetséges tanulók tanulmányi versenyekre való felkészítését.
- Változatos módszerekkel a pedagógiai program értékrendje szerint neveli, pozitívan irányítja a diákokat. Személyisége, modora, hangneme, megnyilvánulásai, munkafegyelme példát mutat a tanulók előtt.
- Gondoskodik a diákok testi épségéről, erkölcsi védelmükről, személyiségük fejlesztéséről, a balesetek megelőzéséről (nem hagy gyermeket felügyelet nélkül), óvja a gyermekek jogait, az emberi méltóságot, az esélyegyenlőséget.
- Feladata a gyerekek alapos megismerése tudatos megfigyeléssel, változatos, közös tevékenységekkel, indokolt esetben családlátogatásokkal és különböző vizsgálatokkal. Fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai házirend betartására, biztosítja a türelmes, nyugodt légkörű környezetet.
- Feladata a tanulás megszerettetése; a szellemi erőfeszítés örömforrásának felfedeztetése, valamint a spontán érdeklődés fenntartása, fejlesztése.
- Tervszerűen végzi a tanulók szóbeli és írásbeli kommunikatív képességeinek, személyiségének fejlesztését: az együttműködési készség, önállóság, öntevékenység kialakítását.
- Gondoskodik a szociális segítségre szoruló, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekekről, (segélyezés, étkezési és tanszerellátás); szükség esetén hatósági intézkedést kezdeményez, ellátja a gyermek- és ifjúságvédelmi tennivalókat.
- A szülői értekezleteken, a közös és egyéni fogadóórákon, tájékoztatja a szülőket az iskola pedagógiai programjáról, házirendjéről, értékelési rendszeréről, a gyerekeket érintő kérdésről (kihagyva az intézmény zárt, belső ügyeit).
- Odafigyelve, jelenlétével biztosítja, hogy a gyerekek a foglalkozások, és a tanórák közti szüneteiben egészséges körülmények között játszhassanak, illetve mozoghassanak a szabad levegőn, miközben ügyeletet lát el.
- Az iskolai ünnepélyek méltó megtartásához osztályát felkészíti, végrehajtja a rá osztott feladatokat, teendőket.
- Tanulmányi kirándulást, a természeti és társadalmi tájékozódást egyaránt szolgáló szabadidős elfoglaltságot szervez. Gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait.
- Aktívan részt vesz a szakmai munkaközösség feladatellátásában, a pedagógiai program módosításában, a továbbképzésen szerzett ismereteiről beszámol.
- Kollégái közreműködésével rendben tartja a rábízott szertárat. A tárgyakat és eszközöket kollégái rendelkezésére bocsátja. Hiány esetén – az intézmény más szabályzataiban leírt módon - anyagi felelősséggel tartozik.

- Szervezőmunkával segíti a szülői közösség megalakítását, működését. Az alkalmas és vállalkozó szülőket bevonja a kulturális és szabadidős foglalkozások, kirándulások, táborozások, iskolai rendezvények lebonyolításába.
- Betartja a munkafegyelmet, a jogszabályok és a szabályzatok előírásait, szakszerűen végrehajtja a felettese utasításait.
- Védi az intézményi vagyont. Szem előtt tartja a takarékos megoldásokat.
- Személyi adataiban történt változást a vezetőnek haladéktalanul jelenti.
- Az intézmény feladatellátási tervében meghatározottak szerint végzi munkáját, a nevelőtestületi szobában, a hirdetőtáblán, illetve egyéb, számára kijelölt feladatokat elvégzi.
- A nevelőtestület tagjaként részt vesz a nevelőtestületi értekezletek határozathozatalában, az intézményi rendezvényeken elvégzi a rábízott feladatokat.
- Folyamatosan képezi magát, továbbképzéseken szélesíti módszertani jártasságát, gyakorlatát.
- Nyílt napokon aktívan részt vállal a feladatokból, felkérésre bemutató órákat tart és esetenként dokumentáltan hospitál tanítási órákon.
- Tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkát végez.

5.1 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Munkáját a NAT, az iskola pedagógiai programja és az éves munkaterv alapján végzi. Havonta jogszabályban meghatározottak szerint pótlékban részesül.
Az osztályfőnök erkölcsi és pedagógiai felelősséget vállal a rábízott tanulók biztonságáért; kulturált viselkedéséért; személyiségük fejlesztéséért. Munkájáról félévenként írásban beszámol az intézményvezető előzetesen kiadott szempontjai alapján.

Irányítja, szervezi a felelősségére bízott tanulóközösség iskolai életét, jelentős nevelő hatással érdemben foglalkozik a rábízott fiatalok egyéni gondjaival. Az egységes keresztyén értékrend megvalósítása érdekében koordinálja a pedagógusok fejlesztő-nevelő hatását, ellenőrzi az osztályában folyó pedagógiai tevékenységet.

- Alaposan és sokoldalúan megismeri osztálya tanulóit (személyiségjegyek, családi-szociális körülmények, szülői elvárások, tanulói ambíciók). Feltérképezi az osztályközösség szociometriai jellemzőit; az osztályon belüli értékrendet.
- Nevelő munkáját, a tanulók egyéni, differenciált személyiségfejlesztését a pedagógiai program alapján, nevelési tervben és az osztályfőnöki tanmenetben tervezi.
- Az osztályfőnöki órákra alaposan felkészül. A tanulók érdeklődését, aktivitását figyelembe véve rugalmasan vezeti azokat.
- Alkalmat teremt az osztályközösségben a demokratikus közéleti szereplés gyakorlására. Törekszik a munkamegosztásra. Segíti a diákönkormányzati törekvéseket, képviseletet.
- Kialakítja a reális önértékelés igényét. Az életkornak megfelelő szituációkkal önállóságra és öntevékenységre nevel. Felelősök (hetesek, ügyeletesek) megbízásával és számonkérésével biztosítja az osztályteremben a berendezési tárgyak megőrzését, a rendet, a tisztaságot.

- Gondoskodik a szociális segítségnyújtásról. Osztályában eljár a gyermek- és ifjúságvédelmi ügyekben. Végzős osztály estében segíti a személyre szabott és sikeres pályaválasztást. Részletes tájékoztatást ad a továbbtanulási lehetőségekről.
- Felkészíti a tanulókat az intézmény és a fenntartó hagyományos alkalmaira, rendezvényeire, ünnepségeire. Rendszeresen tájékoztat az iskola előtt álló feladatokról, és azok megoldására mozgósít.
- Segíti a különféle szabadidős programok, tanórán kívüli rendezvények, kirándulások, klubfoglalkozások szervezését és megvalósítását.
- Minden rendezvényen felügyeli az udvarias és kulturált viselkedést.
- Fegyelmezett munkára, a rend és tisztaság fenntartására; a környezet védelmére, a harmonikus társas kapcsolatok kialakítására buzdít.
- Szempontokat és tanácsokat ad a hatékony tanulási módszerek és a helyes időbeosztás (szellemi és fizikai tevékenység egyensúlya) elsajátításához.
- Havonta a diákokkal együtt értékeli a tanulók tanulmányi előmenetelét, a magatartást és a szorgalmat.
- Segíti a folyamatos felzárkóztatást. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Támogatja a kiugró tehetségek képzését az igényelt területen. Biztosítja bemutatkozási lehetőségeiket.
- Együttműködik az osztályában tanító pedagógusokkal. Látogatja osztálya tanítási óráit, foglalkozásait; az észrevételeket megbeszéli az érintett nevelőkkel.
- Összehangolja a családi és az iskolai nevelést. A szülőkkel együttműködve megbízatása első évében igény szerint egyeztetve a tanulókat otthonukban meglátogatja, majd a továbbiakban szükség szerint végez családlátogatásokat.
- A munkaterv szerint szülői értekezletet, fogadóórát, a vonatkozó belső szabályzatok szerinti gyakorisággal egyéni fogadóórát is tart
- A szülőkkel megismerteti a pedagógiai programot, a házirendet; nevelési elképzeléseit.
- Gondoskodik a szülői munkaközösség aktivitásáról.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, dicséretéről és elmarasztalásáról.
- Képviseli osztálya érdekeit a nevelőtestület előtt
- Minősíti tanítványai magatartását és szorgalmát.
- A félévi és év végi osztályzatra javaslatot tesz az osztályozó konferencián.
- Aktívan tevékenykedik az osztályfőnöki munkaközösségben, bemutató órát tart, felméréseket és elemzést végez.
- Havonta nyomon követi a tanulók előmenetelét az e-naplóban.
- Regisztrálja és összesíti a tanulók hiányzásait; figyelemmel kíséri az igazolásokat, a mulasztások valós okait.
- Vezeti az osztálynapló haladási részét. Elvégzi az osztályfőnöki adminisztrációs teendőket. Felel az osztálynapló és a törzslapok és más nyilvántartások szabályszerű és naprakész vezetéséért. Hatósági kérésre statisztikai adatokat szolgáltat.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának

feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulókban rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat.

Ennek érdekében:

- a tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást,
- a közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra,
- egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét,
- a tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk,
- folyamatosan részt veszünk pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön,
- hagyományainkhoz híven minden évben megrendezzük a háziversenyeinket,
- lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek iskolai kötelezettségeikkel,
- kihasználjuk a közművelődési intézmények által biztosított lehetőségeket (múzeum-, hangverseny- és színházlátogatások; könyvtárakban végzett kutatómunka stb.),
- diákönkormányzatot működtetünk, iskolai újságot szerkesztünk, iskolai rendezvényeket szervezünk,
- a tananyag lehetőségeinek függvényében projektmódszert, kooperatív technikákat alkalmazunk.

6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő pedagógia

Differenciált eljárással, felzárkóztató, tehetséggondozó programmal megteremthető az a bázis, amely a tanulási zavarok enyhítését, megszüntetését eredményezheti.

- Az iskola sokat tehet azért, hogy a gyermek pozitív élményként élje meg az ismeretszerzést, amely biztosítja számára a kibontakozás lehetőségét. Ébren kell tartani a tanulóban az érdeklődést, bővíteni kell a tanuló motivációs bázisát!
- A tanuláshoz való viszony szorosan összefügg az iskola pszichés klímájával, az iskolai túlterheléssel, a tanár és diák viszonyainak jellemzőivel, a tantárgyi kötődéssel.
- Nagyon sokat javít a tanulás iránti pozitív viszony kialakításában a szorongás - és stressz-mentes iskolai légkör.

Eszközök:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tanórán túli tevékenységek korhoz és adottságokhoz mért kialakítása;

- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni a beilleszkedési, magatartási és tanulási problémákkal küzdő tanulók problémáit. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a nehézségek és problémák megnyilvánulásának formáit. Ennek érdekében szorosan együttműködünk a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel. A tanulókról készült szakértői vizsgálati véleményeket figyelembe vesszük a nevelés-oktatás folyamatában és a tanulók értékelése során.
A BTM tanulók oktatását és nevelését az iskolánkban dolgozó fejlesztő- és gyógypedagógusokkal, pszichológussal együttműködve végezzük egyénileg vagy osztálytermi közösségben.

A **beilleszkedési, magatartási problémák** felismeréséhez és kezeléséhez kell figyelnünk**:**

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása:

- a családi környezet hatásaiból ered-e,
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszégyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.),
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás.

A **beilleszkedési, magatartási** zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;

- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes, szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes, a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- a gyermek - és ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
- iskolalelkész bevonásával;
- iskolapszichológus bevonásával;
- más külső szakember segítségének igénybevételével.

6.4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az iskolai gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez. Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot és szakértelmet igényel.

Ezt a feladatot az alábbi rendszer szerint végezzük:

A. Az iskolában védő, óvó, pártfogó rendszert működtetünk ifjúságvédelmi felelős megbízásával. Az ifjúságvédelmi felelős munkája során személyes, közvetlen kapcsolatot tart a diákokkal, szükség esetén felveszi a kapcsolatot a szülőkkel, gyermekjóléti szolgálattal, folyamatosan konzultál az érintett osztályfőnökökkel, szaktanárokkal.

B. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása az ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnökök és az osztályban tanító tanárok feladata, melynek során kiszűrik a hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeket, akik bármi miatt válságban vannak, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésük veszélyeztetve van.

C. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. **A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata különösen**:

a) az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,

b) a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál – a veszélyeztető okok feltárása érdekében – családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét,

c) gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,
d) a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken,
e) a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást az illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél, rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében,
f) az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon, stb.) címét, illetve telefonszámát,
g) az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, a tanulók, a szülők és a pedagógusok tájékoztatása.

D. A gyermek- és ifjúságvédelmi munka keretében az osztályfőnökök feladatai különösen

a) évfolyamismétlő vagy más iskolából átvett tanulók beilleszkedési problémáinak feltárása, beilleszkedésük segítése,
b) a gyerekek, illetve szüleik figyelmének felhívása szociális jellegű támogatásokra (étkezési hozzájárulás, beiskolázási segély, tankönyvtámogatás)
c) kapcsolatfelvétel a veszélyeztetett családdal, a gyerekekkel és szüleikkel egyéni beszélgetés, szükség esetén családlátogatás útján,
d) információk nyújtása, melyek segítségével a jogi, egészségügyi, szociális és társadalmi problémákat és azok megoldásait jobban megismerhetik,
e) a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében kapcsolattartás a szülővel, együttműködés az osztályban tanító tanárokkal és az ifjúságvédelmi felelőssel.

6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A tevékenység célja segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve, tartós betegségük miatt vagy egyéb okból hátrányos helyzetűek, így különösen a csonka családban felnövő gyermekek vagy munkanélküli szülők gyermekei.

Ehhez először elemeznünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához.

Ilyenek:

- a családi mikrokörnyezet (pl. lakásviszonyok, jövedelmi viszonyok, kulturális helyzet, nevelési hagyományok stb.);
- a családi házon kívüli környezet (pl. utca, lakókörzet, társas kapcsolatok);
- az iskolai környezet (pl. helytelen nevelői magatartás, rossz tanár-diák viszony, a tanuló peremhelyzete a közösségben stb.).

- A hátrányok számbavétele után meghatározzuk tevékenységünk célját és a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A szociális hátrányok felismerésében kiemelkedő szerepe van az osztályfőnököknek. Az osztályfőnökök a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel és a vezetőséggel együttműködve tevékenykednek a szociális hátrányok enyhítése érdekében.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Drog- és bűnmegelőzési programok.
- Mentálhigiénés programok.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon.
- Motiválás arra, hogy a gyermek napközis ellátásban részesüljön.
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása.
- Táborozási hozzájárulások.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai.
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- A továbbtanulás irányítása, segítése.

7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra.

A fenntartó a nevelési-oktatási intézmény költségvetésében gondoskodik a diákönkormányzat működési feltételeiről.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével ***dönt:***

- saját működéséről;
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról;
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;

A diákönkormányzat ***véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet*** a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Véleményezési jog
A diákönkormányzat ***véleményét ki kell kérni***:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt;
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál;
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához;
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez;
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához;
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához;
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához;
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben;
- az éves munkaterv elfogadása előtt, a tanulókat érintő programokat illetően;
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt;
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor;
- a házirend elfogadása előtt;
- az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál;
- a tanulói fegyelmi eljárás során;
- a tanulók által választható tantárgyak tájékoztatójának elfogadása előtt;
- ha az első tanítási óra reggel nyolc óra előtt kezdődik.

A fenntartó a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése előtt vagy véleményének kialakítása előtt beszerzi többek között az iskolai diákönkormányzat véleményét is.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.
A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel.
A diákönkormányzat jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartóhoz jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be. A fenntartó döntése ellen a közléstől számított harminc napon belül a bírósághoz lehet fordulni. Nkt. 39.§
A diákönkormányzat kezdeményezésére a nevelőtestületet össze kell hívni.
A nevelési-oktatási intézménynek lehetővé kell tenni a diákönkormányzat képviselője részvételét a tanuló- és gyermekbalesetek kivizsgálásában. (20/2012. EMMI r. 169.§)

Az intézményben működő élelmiszer-árusító üzlet nyitvatartási rendjének és/vagy áruautomata működtetési időszakának meghatározásához az igazgató köteles beszerezni a diákönkormányzat egyetértését.

8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai nevelés-tanítás-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Az együttműködés fontos feltétele, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola nevelési programját, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait határozza meg. Ez adhatja meg a tartalmát az együttműködésnek.

8.1 A szülő és az iskola együttműködésének formái

A szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre.
A fenntartó gondoskodik a szülői szervezet működési feltételeiről.
A köznevelés rendszerében intézkedésre jogosult személy vagy szervezet a szülői szervezet javaslatára tizenöt napon belül érdemi választ köteles adni.
A szülői szervezet a jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartóhoz jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be. A fenntartó döntése ellen a közléstől számított harminc napon belül bírósághoz lehet fordulni.

Véleményezési jog
A szülői szervezetet ***véleményezési jog*** illeti meg:

- az iskolai munkaterv elkészítésénél;
- az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál;
- a fenntartó a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt;
- a választható tantárgyak tájékoztatójáról;
- ha iskolaszék nem működik, az SZMSZ elfogadásakor az iskolai szülői szervezet, közösség véleményét kell beszerezni.

.

Az iskolai szülői szervezet, közösség ***figyelemmel kíséri***

- a tanulói jogok érvényesülését;
- a pedagógiai munka eredményességét.

A tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az ***e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein***.

Nevelőtestületi értekezletet kell összehívni, ha a szülői szervezet kezdeményezi.

A szülői szervezet dönt:
- saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról,
- tisztségviselőinek megválasztásáról.

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte és közvetlen véleménynyilvánítást a megfelelő csatornákon keresztül,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

Iskolánk a gyermekek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- osztály szülői értekezletek (évente három),
- fogadó órák (közös: évente két alkalommal, egyéni: megbeszélés szerint),
- családlátogatások,
- rendkívüli megbeszélések,
- nyílt napok,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, szorgalmáról, magatartásáról,
- pályaválasztási tanácsadás,
- neveléssel kapcsolatos tanácsadás.

Jól segíthetik az **együttműködést** az iskolánkban kialakult hagyományok közös ápolása, az iskolai ünnepségeken, családi istentiszteleteken és a családi napon való aktív részvétel is.
Az intézménynek lehetővé kell tenni a szülői szervezet képviselője részvételét a tanulóbaleset kivizsgálásában.
Az intézményben működő élelmiszer-árusító üzlet nyitvatartási rendjének és/vagy áruautomata működtetési időszakának meghatározásához, az igazgató köteles beszerezni a szülői szervezet egyetértését.

8.2 Iskolánk külső kapcsolatai

Iskolánk az alábbi külső partnerekkel ápol szoros partneri kapcsolatot:

Magyarországi Református Egyház Zsinatának Oktatási Irodája
Református Pedagógiai Intézet
Református Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény, Bethesda KIDSz
Református köznevelési intézmények
Károli Gáspár Református Egyetem

Bp. VII. kerületi köznevelési intézmények
Bp. Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata
Molnár Antal Zeneiskola
Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ, VII. Kerületi Védőnői Szolgálat

9. Tanévenkénti jeles napok, ünnepek

- Tanévnyitó istentisztelet
- csendesnap tanév elején és végén
- családi istentisztelet évente két alkalommal
- megemlékezés az iskola alapításáról, névadójáról
- Reformáció ünnepe
- megemlékezés nemzeti ünnepeinkről (október 6., október 23., március 15.)
- adventi vásár
- karácsonyi istentisztelet
- Béres Ferenc Országos Zsoltár- és Népdaléneklő Verseny (kétévente)
- Költészet napja
- családi nap
- Föld napja
- áldozócsütörtöki istentisztelet
- tehetségest
- osztálykirándulások, erdei iskolák
- gyermeknap
- őszi és tavaszi papírgyűjtés
- Nemzeti összetartozás – Határtalanul! témanap (június 4.)
- Tanévzáró istentisztelet, ballagás

10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Általános alapelvek

A pedagógus a ***tanuló teljesítményét***, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén ***osztályzat***tal minősíti.
A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.
A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni.
A ***tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését*** az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.

Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor ***nem lehet fegyelmezési eszköz***.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen ***értesíteni*** kell. A tájékoztatás folyamatos, bármilyen eszközzel történhet, szóban, írásban.
Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.
A ***félévi és az év végi bukás fennálló veszélyéről*** a szülőt, a tanulót a szaktanár haladéktalanul tájékoztatja.

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimális tényanyag tudást valamennyi tantárgyból.

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület osztályozó értekezletének jogkörébe tartozik.

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

1. osztályozó vizsga
2. pótló vizsga
3. javítóvizsga
4. különbözeti vizsga

A tanuló a vizsgát független vizsgabizottság előtt is teheti.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól (pl. magántanuló),
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az egy tanítási évben az igazolt és az igazolatlan mulasztás együttesen a 250 tanítási órát meghaladja és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen az adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- ha a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Nem tehet osztályozó vizsgát a tanuló, ha:

- 20 napnál több az igazolatlan mulasztása és az iskola kétszer értesítette a mulasztás következményeiről,
- az adott tantárgyból a tanuló igazolatlan mulasztásainak a száma meghaladja a 20 tanórát és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

Az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

- 1-2. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika,
- 3-4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret,
- 5-6. évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, természetismeret, angol nyelv,
- 7-8. évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, angol nyelv.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.
- A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – **elégtelen osztályzatot kapott**,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára **felróható okból**
    - elkésik,
    - távol marad,
    - vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az **augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban** tehet.

Az 1-3. évfolyamon a következő évfolyamra léphet az a tanuló is, aki a követelményeket nem teljesítette, feltéve, hogy ezt nem hiányzásai okozták. Ha a tantestület úgy dönt, hogy a tanuló a követelményeket nem teljesítette, évfolyamismétlésre javasolhatja.

A különbözeti és beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. A vizsgát megelőző három hónapban kell a vizsgaidőszakot kijelölni. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Az iskolában megtartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt vagy abban az intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. A vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért. A vizsga elnökét és tagjait az igazgató, a független bizottság elnökét a kormányhivatal bízza meg.

A vizsgák egyéb részletszabályait (kezdés, megnyitás, használható segédeszközök, írásbeli dolgozat formai követelményei, rendelkezésre álló idő, szabálytalanság észlelése, jegyzőkönyvezés, szóbeli vizsga, stb.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tartalmazza.

11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A felvételi eljárás különös szabályai

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételről, átvételről tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz.
A kérelemnek helyt adó döntést az igazgató írásban közli a szülővel, továbbá átvétel esetén értesíti az előző iskola igazgatóját.
A felvétel, átvétel megtagadásáról az igazgató határozat formájában dönt.

A felvételi eljárás első évfolyamra:

A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye 34.§ (1) értelmében az óvoda és az általános iskola előkészítő foglalkozások, szülői találkozók alkalmával tájékozódhat az intézmény iránt érdeklődő tanulók és családjuk felekezeti hovatartozásáról, egyházi kötődésének mértékéről, hitbeli elkötelezettségéről, érdeklődési köréről, és ezt figyelembe véve dönt a felvételről.

A törvény adta lehetőséggel élve az intézmény vezetője és az intézményi lelkész a felvételi döntés előtt ismerkedő beszélgetést folytat a jelentkező tanulóval és a szülőkkel.

Az adott tanévre vonatkozó felvételi eljárás rendjét a fenntartó jóváhagyását követően az igazgató teszi közzé január 31-ig.

Tanuló másik iskolából való átvétele

Tanuló másik iskolából való átvétele elsősorban ***tanévkezdéskor vagy félévkor javasolt***. Év közbeni átvétel esetén, szükséges lehet különbözeti, osztályozó vizsga letétele, melyhez az intézmény felkészülési időt, szaktanári segítséget nyújt.

Átvétel esetén az igazgató a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járók létszámának figyelembevételével határoz, a döntés előtt kikéri az érintett osztályfőnök véleményét.

Tanév közbeni átvételkor a döntés előtt az átjelentkező tanuló 3 napot vendégtanulóként tölt el az iskolában.

A felvételi beszélgetések az intézmény által előzetesen megadott és a szülőkkel egyeztetett időpontban zajlanak. A felvételi elbírálásánál nem feltétel, de előny a lelkészi igazolás, a református felekezethez való tartozás, korábban vagy jelenleg ide járó testvér.

HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánkban 2019/20-as tanév végéig a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendelet 2. sz. mellékletében kiadott tantárgyi kerettanterv alapján készült a helyi tantervet alkalmaztuk.

2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet szerinti tartalmi szabályozást követjük.

2. Iskolai óraterv

A helyi tantárgyi tanterveket tartalmazó 1 sz. mellékletet elektronikusan az iskolai szerveren, CD-re írva a titkárságon, nyomtatott formában az iskolai könyvtában tároljuk.

Óraterv, mely 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben tanévenként kivezetésre kerül:

1-4. évfolyam

Helyi óraterv / alsó tagozat / 2016. szeptembertől

	1. évfolyam				2. évfolyam				3. évfolyam				4. évfolyam			
tantárgy	*k*	*sz*	*h*	*é*	*k*	*sz*	*h*	*é*	*k*	*sz*	*h*	*é*	*k*	*sz*	*h*	*é*
magyar nyelv és irodalom	7	1	8	288	7	1	8	288	6	1	7	252	6	1	7	252
matematika	4	1	5	180	4	1	5	180	4		4	144	4	1	5	180
környezetismeret	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36
ének-zene	2		2	72	2		2	72	2		2	72	2		2	72
vizuális kultúra	2		2	72	2		2	72	2		2	72	2		2	72
életvitel és gyakorlat	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36
informatika																
testnevelés és sport	5		5	180	5		5	180	5		5	180	5		5	180
angol anyelv				0				0		2	2	72	2	1	3	108
hittan	2		2	72	2		2	72	2		2	72	2		2	72
összesen	24	2	26	936	24	2	26	936	23	3	26	936	25	3	28	1008

k= kerettantervi óraszám
sz= szabadon felhasználható órakeretből biztosított óraszám
h= helyi tantervi óraszám
é= éves óraszám

5-8. évfolyam

	5. évfolyam				6. évfolyam				7. évfolyam				8. évfolyam			
tantárgy	**k**	**sz**	**h**	**é**	**k**	**sz**	**h**	**é**	**k**	**sz**	**h**	**é**	**k**	**sz**	**h**	**é**
magyar nyelv és irodalom	4	1	5	180	4	1	5	180	3	1	4	144	4		4	144
matematika	4		5	180	3	1	4	144	3	1	4	144	3	1	4	144
természeti smeret	2		2	72	2		2	72				0				0
földrajz				0				0	1,5		1,5	54	1,5		1,5	54
ének-zene	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36
egyházi ének		1	1	36		1	1	36				0				0
vizuális kultúra	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36
informatika				0	1		1	36	1		1	36	1		1	36
életvitel és gyak.	1		1	36												
testnevelés	5		5	180	5		5	180	5		5	180	5		5	180
angol nyelv	3		4	144	3		4	144	3	1	4	144	3	1	4	144
történelem	2		2	72	2		2	72	2		2	72	2		2	72
biológia				0				0	1,5		1,5	54	1,5		1,5	54
fizika				0				0	1,5		1,5	54	1,5		1,5	54
kémia				0				0	1,5		1,5	54	1,5		1,5	54
honismeret				0			1	36				0				0
osztályfőnöki	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36
Felv. előkészítő matematika				0				0				0		0,5	0,5	18
Felv. előkészítő magyar				0				0				0		0,5	0,5	18
hittan	2		2	72	2		2	72	2		2	72	2		2	72
összesen	26	2	30	1080	25	3	30	1080	28	3	31	1116	29	3	32	1152

k= kerettantervi óraszám
sz= szabadon felhasználható órakeretből biztosított óraszám
h= helyi tantervi óraszám
é= éves óraszám

A 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben alkalmazott óraterv:

Helyi óraterv / alsó tagozat / 2020. szeptembertől felmenő rendszerben

	1. évfolyam				2. évfolyam				3. évfolyam				4. évfolyam			
tantárgy	*k*	*sz*	*h*	*é*	*k*	*sz*	*h*	*é*	*k*	*sz*	*h*	*é*	*k*	*sz*	*h*	*é*
magyar nyelv és irodalom	7	1	8	272	7	1	8	272	5	2	7	238	5	2	7	238
matematika	4	1	5	170	4	1	5	170	4		4	136	4		4	136
környezetismeret				0				0	1		1	34	1		1	34
ének-zene	2		2	68	2		2	68	2		2	68	2		2	68
vizuális kultúra	2		2	68	2		2	68	2		2	68	1		1	34
tech. és tervezés	1		1	34	1		1	34	1		1	34	1		1	34
digitális tech. és kult.				0				0	1		1	34	1		1	34
testnevelés és sport	5		5	170	5		5	170	5		5	170	5		5	170
angol nyelv				0				0				0	2	1	3	102
hittan	2		2	68	2		2	68	2		2	68	2		2	68
összesen	23	2	25	900	23	1	25	900	23	2	25	900	24	3	27	972
Maximális óraszám			24+2				24+2				24+2				25+2	

k= kerettantervi óraszám

sz= szabadon felhasználható órakeretből biztosított óraszám

h= helyi tantervi óraszám

é= éves óraszám

Helyi óraterv / felső tagozat / 2020. szeptembertől

	5. évfolyam				6. évfolyam				7. évfolyam				8. évfolyam			
tantárgy	k	sz	h	é	k	sz	h	é	k	sz	h	é	k	sz	h	é
magyar nyelv és irodalom	4		4	136	4		4	136	3	1	4	136	3	1	4	136
matematika	4		4	136	4		4	136	3	1	4	136	3	1	4	136
természetismeret	2		2	68	2		2	68				0				0
ének-zene	1		1	34	1		1	34	1		1	34	1		1	34
egyházi ének	1		1	34	1		1	34				0				0
vizuális kultúra	1		1	34	1		1	34	1		1	34	1		1	34
tech. és tervezés	1		1	34	1		1	34	1		1	34				0
digitális techn. és kultúra	1		1	34	1		1	34	1		1	34	1		1	34
testnevelés	5		5	170	5		5	170	5		5	170	5		5	170
angol nyelv	3		3	102	3		3	102	3	1	4	136	3	1	4	136
történelem	2		2	68	2		2	68	2		2	68	2		2	68
hon-és népismeret				0	1		1	34				0				0
biológia				0				0	2.0		2.0	68	1.0		1.0	34
földrajz				0				0	2.0		2.0	68	1.0		1.0	34
fizika				0				0	1.0		1.0	34	2.0		2.0	68
kémia				0				0	1.0		1.0	34	2.0		2.0	68
dráma és színház	1		1	34				0				0				0
társadalmi ism.				0				0				0	1		1	34
osztályfőnöki	1		1	34	1		1	34	1		1	34	1		1	34
hittan	2		2	68	2		2	68	2		2	68	2		2	68
összesen	29	0	29	1044	29	0	29	1044	29	3	32	1152	29	3	32	1152

2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során használatos taneszközök (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) kiválasztása ***a hatályos és vonatkozó jogszabályok*** betartásával történik.

A nyomtatott és egyéb taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, körző, vonalzó, szögmérő, stb.).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösségek, illetve ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

Alapelveink – követelményeink:

- A taneszköz feleljen meg a tantervben foglaltak tartalmi, metodikai követelményeinek és ára a legkedvezőbb legyen.
- Az egyes taneszközök kiválasztásnál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak (pl. tartós tankönyvek).
- Segítse elő a tanulók önálló ismeretszerzési képességeinek fejlődését.
- Váljon lehetővé, hogy a tanulók az iskolában megismerhessék az ismerethordozók legkorszerűbb fajtáit is.
- A nem rendszeresen használt vagy otthoni feladatokhoz nem szükséges taneszközöket az iskola részben vagy egészben biztosítja a tanulók számára. (pl. szótárak könyvtári használata, ill. tantermi kihelyezése).

Eljárások:

- A felmerülő taneszköz igényeket az iskola igazgatója vagy helyettese hagyja jóvá, figyelembe véve a fenti alapelvekben foglaltakat.
- Minden év májusában a tantestület ismerteti a szülői szervezettel a következő tanévben szükséges tankönyvek és egyéb felszerelések listáját.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A természettudományos nevelésről, a mindennapos testnevelésről, az idegennyelv-oktatásról, az emelt szintű képzési formákról, valamint az SNI tanulók integrált neveléséről, oktatásáról e dokumentum vonatkozó részeiben olvasható részletes szabályozás.

4. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés a Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szerveződik.

5. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai

Alapelvek:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem a tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, a hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Az értékelés formái:

Pedagógusaink a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékelik, kivéve az első évfolyamon, illetve, ha az igazgató a tanulót egyéni adottsága és szakértői bizottság javaslata alapján mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal való minősítés alól. Az első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk, a többi évfolyamon félévkor és a tanítási év végén osztályzattal értékelünk.

A félévi és év végi osztályzatokat a ***szaktanár adja*** (az osztály előtt és a tanulónak indokolva döntését), a nevelőtestületi vagy osztályozó értekezlet jóváhagyólag megerősíti azt. Kivételt képez, ha a tanuló vagy a szülő panaszt tesz, ha a magántanuló osztályozó vizsgára kötelezett, vagy ha a nevelőtestület szerint jelentős eltérés mutatkozik az évközi jegyek és az év végi érdemjegy között a tanuló hátrányára. Ez utóbbi esetben a tantestület felhívja az érdekelt pedagógus figyelmét az érdemjegyek közötti összhang hiányára, meghallgatja indokait. Nyomós indok esetén a tantestület döntésével módosíthatja az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján, a **tanuló javára.**
A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt ***független vizsgabizottság*** előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.
A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- heti egy órás tantárgynál félévenként legalább három érdemjeggyel,
- heti kettő vagy több órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel értékeli.

Az értékelés legyen folyamatos

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készségtárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenőben vagy elektronikus úton küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményről,
- félévi és tanév végi dicséretek révén.

Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
  - írásbeli felelet (egy anyagrészből),
  - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
  - röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból)
  - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái:

a) témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;

b) egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető

c) 2. és 4-8. évfolyamokon, tanév végén magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tárgyakból **diagnosztizáló** méréseket végzünk, melyek a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők eredményei nem számítanak bele a tanulók év végi osztályzataiba.

d) 7. és 8. évfolyamon a tanulók év végi vizsgát tesznek magyar nyelv és irodalom, matematika, angol nyelv, történelem tantárgyakból és természettudományi ismeretekből. A vizsgákon szerzett érdemjegyek kétszeres súllyal számítanak a tanulók év végi osztályzataiba.

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük. Az alábbi mutatók tájékozató jellegűek, azoktól való kisebb eltérés lehetséges. Az értékelés százalékos arányai az értékelés formájától (témazáró, teszt, röpdolgozat) a dolgozat nehézségi szintjétől és az adott tantárgy sajátosságaitól függően eltérőek lehetnek.

Teljesítmény	**Szöveges értékelés**	**Érdemjegy**
0-39 %:	felzárkóztatásra szorul	elégtelen (1)
40-59 %:	gyenge	elégséges (2)
60-79 %:	megfelelt	közepes (3)
80-89 %:	jól megfelelt	jó (4)
90-100 %:	kiválóan megfelelt	jeles (5)

Jeles, ha a tanuló:

- a tantervi kimenet kompetenciáinak, követelményeinek színvonalasan eleget tesz, a tananyagot ismeri, arról képességeihez mérten önállóan gondolkodik, azok alkalmazására törekszik, a tantárgy szaknyelvét pontosan tudja, szabatosan fogalmaz, kiemelkedő teljesítményt nyújt, képességei jelentős fejlődést mutatnak, rendszeres és folyamatos felkészülés jellemzi.
- 4,5 fölötti átlag esetén

Jó, ha a tanuló:

- a tantárgyi követelményeknek kevés hibával tesz eleget, a szaknyelv használatában kicsit bizonytalan, az adottságait (a szellemit és a fizikait) nem teljesen használja ki, felkészülése nem elég rendszeres, a tantervi kimenet követelményeinek apróbb hiányosságokkal tesz eleget, önálló feladat ellátására képes.
- 3,5 fölötti átlag esetén

Közepes, ha a tanuló:

- a tantárgyi továbbhaladáshoz még megfelelő ismeretekkel és kompetenciákkal rendelkezik, de jelentős hiányosságai vannak, a munkája változó intenzitású, bizonyos szakkifejezések alkalmazásával gondjai vannak, önálló feladatvégzésre még nem képes, irányítást igényel.
- 2,5 fölötti átlag esetén

Elégséges, ha a tanuló:

- a tantervi továbbhaladáshoz minimálisan szükséges ismeretekkel és képességekkel rendelkezik, a munkáját rendszertelenül végzi, a tanári irányítást nehezen fogadja el,

önálló feladatvégzésre még nem képes, szellemi és fizikai adottságai, képességei alatt teljesít, nem éri el az életkorának megfelelő átlagot.

- 2,0 átlag esetén

Elégtelen, ha a tanuló:

- a tantervi követelmények, kompetenciák minimumát sem tudja teljesíteni, a tanárával való rendszeres együttműködés nem megvalósítható, munkája hiányos, alkalomszerű, szellemi és fizikai képességei nem fejlődtek az oktatás során.
- 2,0 átlag alatt

Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók szóbeli kifejezőkészségbeli hiányosságai egyre gyakoribbak. Ez a tény az iskola felelősségét növeli. A gyakori írásbeli számonkérés mellett hangsúlyt fektetünk a rendszeres szóbeli beszámoltatásra is.

b) A témazáró dolgozatokat kétszeres súllyal értékeljük. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál nagyobb súllyal fog figyelembe venni.

Az osztályzatok kialakításánál más súlyozást nem alkalmazunk.

Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

- Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja és értékeli, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egyéb dolgozat írását a szaktanárnak nem kell előre bejelentenie, de két héten belül ki kell javítani azt.
- A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azon tantárgyak esetében, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) két héten belül értékelni, javítani kell.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A) A házi feladatok kiadásának szempontjai:

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességei, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége.

B) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- Alsó tagozaton napközit felügyelő kolléga folyamatosan tájékoztatja tanító társát a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról, egyénre szabottan is.
- A házi feladatok mindig ellenőrzésre kerülnek.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint.
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- A házi feladat otthoni, önálló munka, elkészítése kötelező. Ha van okszerű és valós indok a mulasztásra, azt a szülőnek írásban indokolnia kell. Ha nincsen igazolt oka a házi feladat hiánynak, akkor 3 hiány esetén a tanító vagy szaktanár 1-es érdemjegyet adhat az adott tantárgyból otthoni munkára.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

6. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

A minősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése:
példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése:
példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A minősítés eljárásrendje:

- A tanulók magatartását és szorgalmát az 1. évfolyamon 2. évfolyam félévéig havonta az osztályfőnök szövegesen, 2-8. évfolyamon érdemjeggyel értékeli.
- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok véleményére és a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható, illetve nem tartja be házirendünk szabályait.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben az első időszakban-, a tanév végén, az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot a félévi értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év elejei első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

„Példás" az a tanuló, aki:

- magatartása, cselekedetei példaértékűek osztálytársai előtt, és elismerést váltanak ki tanáraiból is
- felelősséget vállal tetteiért
- tiszteli és elismeri mások értékeit, jóindulattal segíti társait, aki tudásával, a közösségben elért helyzetével nem él vissza
- a nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket
- képes kulturáltan fellépni saját maga és szűkebb környezete érdekében
- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- betartja az iskola házirendjét
- nincs írásbeli figyelmeztetése vagy intője

„Jó" az a tanuló, aki:

- a példás magatartás követelményeinek javarészt megfelel, de cselekedeteit, ítéleteit időnként az indulat vezérli
- a házirendet betartja
- tiszteli a felnőtteket, társait
- trágár, durva kifejezéseket nem használ

- feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként csak ritkán vállalkozik, a rábízottakat tőle elvárható módon teljesíti
- az osztály vagy az iskola közösségi munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- nincs írásbeli figyelmeztetése vagy intője

„Változó" magatartású az a tanuló, aki:

- cselekedetei következményeit nem képes felismerni, így az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- játékban gyakran vét a szabályok ellen, közösségi munkájában sokszor udvariatlan, durva
- sérelmeit időnként önbíráskodással torolja meg
- az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik
- ha feladattal bízzák meg, azt elvégzi, de nem kellő figyelemmel
- környezete rendjéért keveset tesz, vagy nem érdekli
- a viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá
- igazolatlanul mulasztott
- az adott hónapban figyelmeztetést vagy intőt kap

„Rossz" a magatartása annak a tanulónak, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti, nem tudja és nem is akarja betartani az iskolai házirendet
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- szándékosan rongálja környezetét
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetést, intőt kap

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

„Példás" szorgalmú az a diák, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is. és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható

- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

„Jó" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

„Változó" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkája figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

„Hanyag" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

6.1 Az iskolai jutalmazás formái

Az iskola jutalomban és/vagy dicséretben részesítheti azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutatón vesz részt
- bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében

Az iskolában tanév közben a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret

- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók általános nevelőtestületi dicséretben részesülhetnek. Általános nevelőtestületi dicséretet az a tanuló kaphat, akinek egész tanévben példamutató a szorgalma és a magatartása, képességei szerint a legtöbbet nyújtja, valamint év végi bizonyítványában legfeljebb egy jó (4) osztályzat szerepel valamelyik tantárgyból. A nevelőtestületi dicséretet a tanuló bizonyítványába is be kell vezetni.

Iskolánk kiemelkedő jutalmazási formája „Az Év Juliannás diákja" verseny, melyet minden évben megrendezünk. A verseny szabályzatát minden tanév elején közzétesszük.

7. A csoportbontások szervezésének elvei

Iskolánkban a tanórák többségét osztálykeretek között szervezzük. Bizonyos tantárgyak esetén csoportbontást alkalmazunk.

A csoportbontással célunk, hogy az ismereteket jobban elmélyítsük, több lehetőséget teremtsünk az egyéni bánásmódra, a kommunikációs készségek fejlesztésére a serdülőkori önismereti, bizalmi kérdések hatékonyabb megbeszélése érdekében.

Iskolánkban csoportbontásban (10-15 tanuló/csoport) tanítjuk az idegen nyelvet és az informatikát, magasabb osztálylétszámok esetén a magyar nyelv és irodalom, matematika, esetleg hittan tárgyakat.

Az idegennyelv-tanulás hatékonyságának növelése érdekében a nyelvi csoportokat a tanulók képességei és idegen nyelvi tudásszintjük szerint hozzuk létre. A tanulók csoportokba osztását a szaktanárok javaslatai mentén végezzük, biztosítva a csoportok átjárhatóságát.

8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi. A tanév rendjéről szóló rendelet szerint a tanulók fizikai állapotának és edzettségnek mérésében (a továbbiakban: fizikai fittségi mérés) a nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók vesznek részt.

A fizikai fittségi méréshez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat és a mérések lebonyolítását az intézményeknek a központi rendeletben meghatározott időszakban kell elvégezniük.

Iskolánkban a tanulók fizikai állapotának méréséhez NETFIT®, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet alkalmazzuk. A tesztről bővebb információk a http://www.netfit.eu/ internetes oldalon találhatók.

9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési elvek:

Az iskolának minden tevékenységével, személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a fiatalokat arra, hogy önálló életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt tudjanak kialakítani és a konfliktusokat megfelelően tudják kezelni.

Továbbá fejleszteni kell a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Fontos, hogy a fiatalok fel legyenek készítve a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök balesetmentes használatára.

Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok helyes kezelésére, felismerésére, tárolására.

Kiemelten fontos a serdülők káros függőségekhez vezető szokásainak (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) megelőzése.

Lényeges, hogy az egészségügyi szolgáltatások igénybevételével összefüggő kompetenciák fejlesztése is megtörténjen.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák. Tudjanak szabályosan mentőt hívni, legyenek tisztában a vérzések és csontsérülések alapvető ellátásával, ismerjék az újraélesztés technikáját.

A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a természetismeret, biológia, testnevelés és osztályfőnöki órák keretei között folyamatosan, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik.

A tanulmányi kirándulások is kiváló lehetőséget kínálnak az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására.

Az egészségnevelés eszközei és színterei

- *Tanórák:* az osztályfőnöki, a testnevelés, a biológia és a kémia órák számos témájához kapcsolódik az egészségnevelés. Fontos a tanulók aktivitását növelő, új pedagógiai módszerek megismerése és alkalmazása.
- *Osztályfőnöki órák* keretén belül is számos egészségnevelési téma kerül feldolgozásra.
- *Osztálykirándulások, táborok.*
- *Egészségügyi előadások,* egészségfejlesztés szemléletének terjesztése.
- *Testnevelés órák, iskolai sportkör.* A mindennapos testnevelésnek és mozgásnak prioritása van az iskola órakeretében. A fizikai aktivitás az egyik legfontosabb eleme az egészséges életmódra nevelésnek. Az élethosszig tanulás mellett ma már az élethosszig sportolást, fizikai aktivitást is elengedhetetlennek tartják.

- A fizikai aktivitás segít a felesleges energiák levezetésében. Megelőzheti rossz szokások kialakulását, egészségkárosító anyagok használatát. A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- *Az iskola egészségügyi feladatait az iskolaorvos és a védőnő* látja el heti rendszerességgel. Hagyományos feladataik közé tartozik – különösen a védőnőnek – az egészségnevelésben való részvétel.
- *A tantestület részéről továbbképzéseken*, előadásokon való részvétel.
- *Az egészségügyi szolgálatok által nyújtott programok* igénybevétele.
- A *szabadidős tevékenység megszervezése* fontos prevenciós eszköz, amelyben ügyelni kell a szellemi és testi rekreáció megfelelő arányára.
- A *szülő, a család* a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. Ezért az osztályfőnök a szülőknek az egészségneveléssel kapcsolatos felmerülő kérdésekről ad tájékoztatást, a problémákat és a megoldási lehetőségeket megbeszélik.

Környezeti nevelés elvei:

Református keresztyén intézményként egyik fontos feladatunk a fenntartható fejlődésre való nevelés, tudatos szemléletformálás, tevékeny közreműködés a természeti környezet egyre gyorsuló pusztulása ellen. Korunk egyik égető kérdése a természeti környezet egyre gyorsuló pusztulása. Nekünk, keresztény embereknek, akik valljuk, hogy feladatunk van ebben a világban, különösen is foglalkoznunk kell ezzel a problémával, pedagógusként pedig szükséges megalapoznunk a ránk bízott növendékek környezet iránti tiszteletét, megbecsülését, szeretetét. *Ökoiskolaként* mindezek megvalósításáért sokat tehetünk.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a folyamatokat, amelyek következményeként bolygónk válságjelei mutatkoznak. Konkrét példákon ismerjék fel a társadalmi – gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti követelmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén. Mindez úgy valósítható meg, ha különös gondot fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére.

Környezeti nevelés eszközei, tanulásszervezési és tartalmi keretei

- *Hagyományos tanórai foglalkozások:* tanórák, osztályfőnöki órák.
- *Eszköz* minden tanítás, oktatás során alkalmazható ismerethordozó. Ezek és sok beszélgetés, meggyőzés segítségével elérhetjük a környezetért felelős magatartást és tettrekészséget.
- *Nem hagyományos szervezésű tanórák*: kiállítás, előadások, viták, témanapok, látogatások, órák különböző helyszíneken.
- *Tanórán kívüli foglalkozások* a lehetőségekhez mérten: osztálykirándulások, múzeumlátogatások, iskolai programok, szakkörök, tantermek díszítése, szelektív hulladékgyűjtés, újság- és plakátkészítés, filmkészítés, beszélgetések és előadások szervezése.
- *A környezeti nevelés módszerei*: játékok, modellezés, riportmódszer, projektmódszer, terepgyakorlati módszer, aktív és kreatív munka, közösségépítés, művészi kifejezés, kooperatív tanulási technikák.

Az erdei iskolai képzés programja, komplex természetszemlélet kialakítása

Környezeti nevelés szempontjából a csökkenő tanóraszámok mellett úgy érhetjük el az eredményes természettudományos ismeretek elsajátítását, alkalmazását, ha a tanulóinknak közvetlen természetszemlélet útján mutatjuk be a természet élő és élettelen értékeit, a különböző folyamatokat, jelenségeket, hazánk sokszínű természeti értékeit, gazdaságát, illetve az ember természetátalakító tevékenységét.
Az erdei iskola, mint reformpedagógiai mozgalom a századelő óta olyan tanítási forma, melynek középpontjában a természet élményszerű megismerésével a gyerekek felszabadítása, a megszokott iskolai keretek feloldására való törekvés áll.
Az erdei iskolában több, az iskolában is használatos oktató-nevelő pedagógiai módszer alkalmazható, mégis több módszer áll rendelkezésre pl.: csoportmunka, differenciált tanítás, önálló vizsgálatok, szituációs játékok, tanulói kísérletek stb.
A szabadban folytatott tanítás fokozza a tanulók aktivitását, így az erdei iskola alkalmas az egyes műveltségterületek, tantárgyak népszerűsítésére, valamint felkelheti a gyerekek érdeklődését az egyes tudományterületek iránt.
Mivel a gyakorlati feladatok megoldásához társak kellenek, így erősíti azokat a képességeket, melyekkel elsajátíthatják az együttműködésre, közösségfejlesztésre épülő és a későbbi munkájukhoz, életükhöz alapot nyújtó szocializáció alappilléreit.
Az erdei iskolánk oktatási célja:

- A természet sokszínű megismerése
- Konkrét hazai tájak, társulások (vizes élőhelyek) megismerése
- A társulások fajainak ökológiai szemléletű jellemzése, értékelése
- Az élővilág sokféleségének (diverzitás) bemutatása

Az erdei iskolánk nevelési céljai:

- Helyes környezeti attitűdök kialakítása
- Természeti környezet állapota iránti érzékenység
- Ökológiai szemlélet kialakítása
- Közösségi szociális formák elsajátítása, szociális érzékenység kialakítása
- Egészséges életmódra nevelés

Az erdei iskolai képzésben való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

10. Digitális kompetenciák fejlesztési elvei

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus.
A digitális módszereket, taneszközöket, feladatokat, az internet és intranet adta lehetőségeket minden tantárgy estében tudatosan és célszerűen alkalmazzuk.

11. Gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánkban az esélyegyenlőségről vallott és képviselt nézeteket a **Biblia értékrendje** határozza meg. Ebben a témában a következő igeversek irányadóak:

- "*Mert nincsen Isten előtt személyválogatás." Róma 2,11*
- *"Amit akartok azért, hogy az emberek veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal, mert ez a törvény és a próféták." Máté 7,12*
- *"És az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette." Apostolok cselekedetei 17,26*
- *"Mert nincs különbség zsidó meg görög között, mert ugyanaz az Ura mindeneknek, aki kegyelemben gazdag mindenekhez, akik őt segítségül hívják." Róma 10,12*
- *"Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van." I. Sámuel 16,7*

A tevékenységek **célja** a tanulói esélyegyenlőség biztosítása, **feladata** a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek különféle negatív hatásainak enyhítése. A segítségre szorulók elsősorban az alacsony jövedelműek, a munkanélküliek, valamint a különböző szociális ellátásban részesülők köréből kerülnek ki.

A szociális hátrányban szenvedő tanulók feltérképezése az osztályfőnökök jelzései, az év eleji általános gyermekvédelmi felmérés, a szülői bejelentések és kérelmek alapján történik.

Tapasztalataink szerint a segítés körültekintő, tapintatos pedagógiai feladat, mert a nehezebb helyzetbe került tanuló sokszor eltitkolni igyekszik körülményeit.

Eszközeink a feladat megoldására, a szociális hátránykompenzáció tevékenységeire:

- Szociális támogatások:
  - Tankönyvtámogatás az ide vonatkozó jogszabályok alapján.
  - Kedvezményes étkezési támogatás törvényi jogosultság szerint.
  - Segélyezés alkalmanként indokolt esetben az iskolai alapítvány támogatásával.
- Külső ellátási formák igénylési lehetőségeinek számbavétele, felvilágosítás a változó jogszabályokról.
- Ösztönzés szociális és tanulmányi ösztöndíjak egyéni pályázására.
- Iskolai pályázatok benyújtása, különféle alapítványi támogatások igénybevétele.

A szociális okokból fakadó kulturális hátrányok enyhítését **pedagógiai módszerekkel** kívánjuk megoldani:

- a gyermekvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése (információcsere, feltárás, segítés);
- képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés;
- a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása;
- tanácsadás, a közösségek életének támogatása;
- felzárkóztató illetve tehetséggondozó programok szervezése;
- a tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása (csoport-, páros-, egyéni munkaforma, differenciált óravezetés);
- a közösségi munka területén az egyszemélyi megbízatás időnként munkacsoporttal történő felváltása;
- az érintett tanulók érdek- és esélyérvényesülésének elősegítése

- személyes beszélgetések, az egyéni problémamegoldó képesség fejlődésének elősegítése;
- az iskolai könyvtár és az internet használatának rendszeres biztosítása.

12. SNI Nevelési program

Alapító okiratunk szerint az intézmény ellátja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integráltan oktatható, nevelhető sajátos nevelési igényű tanulókat az Nkt. 4. § 13. pontja aa) alpontja, valamint 25. pontja alapján a következők szerint:

> - mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- és magatartászavarral) küzdő gyermekeket/tanulókat.

A SNI tanulók ellátásakor a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit követjük a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendeletben leírtaknak megfelelően.

Preventív fejlesztés

A segítő csoporthoz egy jelzőrendszeren keresztül kerülnek a tanulók. Minden osztályfőnöknek és nevelőnek rendelkeznie kell tanulóiról háttérismerettel, melyek segítségével lehetővé válik a megközelítés, a bármilyen okból kialakuló hátrányok megelőzése. A tanárok jelzik, hogy az általuk tanított tanulók közül kiket vélnek kiemelt figyelemre méltónak. Az iskola fejlesztőpedagógusa ezt összegezi.

A preventív fejlesztés célja a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása. A kudarcot mindenkinek nehéz elviselnie. Sokszor érett személyiségű felnőttnek sem könnyű azt feldolgozni, egy kamaszodó ifjú életét pedig tönkre is teheti. Érkezhet iskolánkba valaki szerényebb képességekkel, vagy kevésbé ösztönző környezetből. Ezek a tényezők – akár külön-külön is – vezethetnek sikertelenséghez. Bármi is az oka a lemaradásnak, minden lehetséges módon meg kell próbálnunk segíteni a hátrányos helyzetben lévő diákon.

Legfontosabb céljaink:

· a tanulási hátrányok csökkentése, esetleg megszüntetése. Ezáltal sok kudarcot megelőzzünk, és sikerélményt nyújthatunk hátránnyal induló diákjainknak.

· egészséges önbizalommal rendelkező, gátlásait leküzdő, magabiztos személyiség formálása,

· önállóságra nevelés

· a tananyag elsajátíttatása és a 8. osztály végére a felvételi követelményeinek való megfelelés.

E célok megvalósításához vezető feladataink:

· feltárjuk, hogy milyen okok vezettek a tanulóink sikertelenségéhez, és azon dolgozunk, hogy a diák rajta kívül álló okok miatt ne maradjon le az ismeretszerzés folyamatában.

· az év eleji tudásszintjének mérése , különös tekintettel a szövegértésre, beszédértésre és a matematikai kompetenciára,

· fejlesztő foglalkozást tartunk

· a tanítás folyamatában egyénre szabott tanítási módszereket, differenciálást, kooperatív módszereket alkalmazunk.

· az érintett szülőkkel szorosabb kapcsolatot tartunk.

· gyakran élünk a dicséret pedagógiai eszközével, olyan helyzeteket teremtünk, amelyekben apró sikerélményekhez jutnak tanulóink. Ezek ösztönzően hatnak a kudarcélményekkel küszködő diákokra. · szakemberek segítségét is igénybe vesszük esetektől függően.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

a) a testséma biztonságának kialakítása,

b) a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,

c) a vizuomotoros koordináció gyakorlása,

d) a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,

e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása)

f) az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,

A matematikai nehézségekkel küzdő tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

a) az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,

b) a testséma kialakítása,

c) a téri relációk biztonsága,

d) a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,

e) a szerialitás erősítése,

f) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,

g) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,

h) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét. A jogszabályi hátteret tekintve a következő helyeken találjuk meg erre a két területre vonatkozó rendelkezéseket:
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési – oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

Záró rendelkezések

A pedagógiai program érvényességi ideje

1) Az iskola 2020. szeptember 01. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.
2) A pedagógiai programban található helyi tanterv 2020. szeptember 01. napjától az első évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben került bevezetésre.
3) Ezen pedagógiai program érvényessége 2020. szeptember 01. napjától új pedagógiai program hatályba lépéséig szól.

A pedagógiai program módosítása

1) A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
   - az iskola igazgatója;
   - a nevelőtestület bármely tagja;
   - a nevelők szakmai munkaközösségei;
   - a szülői munkaközösség;
   - az iskola fenntartója.
2) A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.
A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az igazgató köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni.
A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.
Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az igazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1) Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető és letölthető az intézmény honlapján, valamint a köznevelési intézmények információs tájékoztató rendszerében.
2) A pedagógiai program nyomtatott példánya az intézmény székhelyén, az irattárban tekinthető meg.

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot az intézmény **szakmai munkaközösségei 2020. június 18-án** tartott ülésükön megtárgyalták és véleményezték. Aláírásommal tanúsítom, hogy a szakmai munkaközösségek véleményezési jogukat jelen pedagógiai program felülvizsgálata során gyakorolták, az abban foglaltakkal egyetértve a nevelőtestületnek elfogadásra javasolták.
a szakmai munkaközösségek nevében:

_____
Dévai Józsáné Furuglyás Márta

A pedagógiai programot az **intézmény nevelőtestülete 2020. június 18.** napján elfogadta.

…….	…….
Sztanev Annamária	Szarka Krisztina
a nevelőtestület képviselője	a nevelőtestület képviselője

A Budapest-Fasori Református Egyházközség Presbitériuma ___/2020. számú határozatával a pedagógiai program módosítását jóváhagyta.

…….	……..
fenntartó	igazgató

Mellékletek

1. Részletes tantárgyi helyi tanterv 1-8. évfolyamra. (CD melléklet)
2. Vizsgaszabályzat